

สภากาชาดไทย
The Thai Red Cross Society

จุลสาร เสาวภา

จุลสารเสาวภา ฉบับที่ 2 ปีที่ 1

ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม 2552

จากใจ... บรรณาธิการ

สวัสดีครับ สำหรับจุลสาร เสาวภา ฉบับที่ 2 ฉบับนี้ มีเรื่องราวเกี่ยวกับไข้หวัดใหญ่ และการดูแลสุขภาพ การเตรียมยา และ การใช้ที่จำเป็นเพื่อใช้สำหรับนักเดินทาง และขอแนะนำคลินิกใหม่ของสถานเสาวภา คือคลินิกพิษจากสัตว์ ซึ่งให้บริการดูแลผู้ป่วยที่ถูกสัตว์พิษกัดโดยเฉพาะ

ท้ายนี้ คงไม่ช้าไป เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ปี 2552 ผมและทีมงานขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้ทุกท่านมีความสุข สุขภาพแข็งแรง และประสบความสำเร็จตลอดไป

ศ.นพ. ธีระพงษ์ ตัณฑวิเชียร

บรรณาธิการ: ศ.นพ.ธีระพงษ์ ตัณฑวิเชียร
กองบรรณาธิการ:

พญ. ประพิมพ์พร ฉันทวศินกุล
พญ. ปิยดา อุดมชัยสกุล
นาง วิภาพร ใจเจริญทรัพย์
นาง เสาวลักษณ์ เทพสุเมธานนท์
นาง มณีรัตน์ เญยจวงศกุลชัย
นาง ฐานเพชร ตัณฑวิเชียร

ประสานงานบรรณาธิการ:

ภก. สารพ พลับพลึง
น.ส.อรุณรัตน์ ภูาสวัสดิ์

สนับสนุนการพิมพ์โดย:

บริษัท ซาโนที ปาลเตอร์ จำกัด

ไข้หวัดใหญ่ เป็นโรคติดต่อเชื้อทางเดินหายใจที่สำคัญเกิดจาก influenza virus ซึ่งมี 2 ชนิด คือ influenza A ได้แก่ H1N1, H2N2 และ H3N2 และ influenza B ปัจจุบันมีรายงานไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ปีก (avian influenza) ซึ่งเป็นโรคที่เกิดในสัตว์แต่สามารถก่อโรคในมนุษย์ได้ตั้งรายงานเช่น influenza A (H5N1) ไข้หวัดใหญ่พบได้ทั่วโลก ประเทศไทยพบการเกิดโรคได้ตลอดทั้งปีแต่พบได้มากในฤดูฝน ไข้หวัดใหญ่พบได้ทุกอายุและพบบ่อยในเด็ก โดยทั่วไปไม่ทำให้เกิดอาการรุนแรงผู้ป่วยจะหายได้เองภายใน 3-5 วัน ผู้สูงอายุหรือคนที่มีโรคเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคเรื้อรังในระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจเรื้อรัง จะเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ได้ทำให้ต้องเข้ารักษาในโรงพยาบาลและอาจเสียชีวิต ดังนั้นการป้องกันไข้หวัดใหญ่โดยเฉพาะในบุคคลที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนสูงจึงเป็นสิ่งสำคัญ ปัจจุบันมีการใช้มาตรการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่โดยการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ซึ่งในปัจจุบันมี 2 ชนิดคือ inactivated vaccine และ live-attenuated vaccine ในประเทศไทยปัจจุบันมี inactivated vaccine คือ split virion และ subunit vaccines ซึ่งพบว่าผลของการกระตุ้นภูมิคุ้มกันโรคไม่แตกต่างกันและผลข้างเคียงน้อย ภายหลังจากได้รับ influenza vaccine จะสามารถ

ป้องกันโรคได้ประมาณ 2 สัปดาห์ภายหลังจากได้รับวัคซีนและจะคงอยู่โดยเฉลี่ยประมาณ 1 ปี พบว่าการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สามารถลดอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนและการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของผู้สูงอายุหรือคนที่มีโรคเจ็บป่วยเรื้อรัง บุคคลที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ทุกปีโดยให้วัคซีนในช่วงก่อนที่จะจะมีการระบาด ได้แก่ ผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 65 ปี) บุคคลซึ่งมีโรคเรื้อรังของ cardio-pulmonary systems เช่น หัวใจวายเรื้อรัง COPD, asthma ฯลฯ รวมทั้งบุคคลที่ภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือบุคคลที่มีโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน โรคไตวาย นอกจากนั้นบุคคลซึ่งใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวก็ควรได้รับวัคซีนป้องกันทุกปีด้วยเช่นกัน (เพราะมีโอกาสแพร่เชื้อเมื่อตนเองป่วย) ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (ทั้งในสถานพักฟื้น ในบ้าน) การให้วัคซีนโดยการฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณต้นแขน 1 โด๊ส วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่อาจให้ร่วมกับวัคซีนอื่นๆ ได้ในเวลาเดียวกันโดยฉีดคนละข้างของแขน เช่น ให้พร้อมๆกับ pneumococcal vaccine, DT วัคซีนไข้หวัดใหญ่แม้พบว่าช่วยป้องกันและลดความรุนแรงของโรคไข้หวัดใหญ่แต่ต้องฉีดทุกปี ดังนั้นในประเทศไทยการให้วัคซีนในภาวะปกติจึงยังไม่แนะนำสำหรับประชาชนทั่วไป

[เมื่อไป...ท่องเที่ยวปลอดภัย...หมดห่วงเรื่องโรค]

ยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่จำเป็นสำหรับนักเดินทาง Medical Kits for Travelers

Medical kits คือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับไว้พกพาเดินทาง โดยจุดประสงค์ ของ medical kits มีอยู่ 2 ข้อหลัก

1. เพื่อให้ นักเดินทาง สามารถปฐมพยาบาล บาดแผลหรืออาการจากโรคต่างๆ เบื้องต้นกรณี ที่เจ็บป่วยไม่รุนแรง
2. เพื่อ บรรเทาอาการเบื้องต้นไม่ให้รุนแรง ใน กรณีที่นักเดินทางมีโรคประจำตัวแล้วมีอาการ กำเริบขณะเดินทาง เช่น โรคเบาหวาน โรคหอบ โรคภูมิแพ้ หลังจากนั้นจึงนำส่งโรงพยาบาลซึ่ง ในนักเดินทางกลุ่มนี้ควรจะต้องมีบัตรที่แสดง โรคประจำตัวหรือชื่อสิ่งที่แพ้ติดตัวไว้ตลอดเวลา

Medical kits ของนักเดินทางแต่ละคนนั้น จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับจุดหมายการเดินทาง ระยะเวลาการเดินทาง ลักษณะการท่องเที่ยว อายุ โรคประจำตัวของนักเดินทางรวมถึงความ ยากง่ายในการเข้าถึงสถานพยาบาล โดย medical kits ควรถูกจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยในกระเป๋า ที่สามารถกันความชื้นได้และควรมีสิ่งของดังต่อไปนี้

1. ยาบรรเทาอาการปวดลดไข้ เช่น ยาลด ไข้แก้ปวดพาราเซตามอล ยาลดการอักเสบ เช่น แอสไพรินหรือไอบูโพรเฟน ยาแก้ ปวดกลุ่มโคติอิน กรณี ที่อาจมีความเจ็บปวด ขึ้นรุนแรง แต่อย่างไร ก็ตามยากกลุ่มโคติอิน ควรใส่ในซองบรรจุยา และมีฉลากแสดงชื่อยา วิธีการกินยาและ ชื่อผู้ป่วยอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหา ที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองในบางประเทศ

2. ยาบรรเทาอาการไข้หวัด ได้แก่ยาแก้หวัด ลดน้ำมูก (antihistamine or decongestant), ยาแก้ไอ (cough suppressant /expectorant), ยาอมแก้เจ็บคอ

3. ยาฆ่าเชื้อโรค

- ติดเชื้อบริเวณผิวหนัง ได้แก่ ครีมทาฆ่าเชื้อ ราและเชื้อแบคทีเรีย

- ติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจ เช่น คอ อักเสบ หลอดลมอักเสบ ได้แก่ Amoxicillin Roxithromycin หรือ Azithromycin
- ติดเชื้อทางระบบทางเดินอาหาร เช่น อาหาร เป็นพิษได้แก่ Norfloxacin หรือ Ciprofloxacin รวมทั้งยาบรรเทาอาการปวด ท้อง เช่น Buscopan และผงน้ำเกลือแร่ (ORS)
- ติดเชื้อทางระบบทางเดินปัสสาวะ เช่น กระเพาะปัสสาวะอักเสบ ได้แก่ Amoxicillin, Norfloxacin หรือ Ciprofloxacin

4. ยาหรืออุปกรณ์เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

บุคคล

- กรณีมีโรคประจำตัวให้ นำ ยาที่ใช้ประจำพกติดตัวไป ด้วย และ ควร ตรวจสอบ จำนวนยาให้เพียงพอกับ ระยะเวลาที่จะเดินทางรวมทั้งควรมีกระดาษ จดชื่อยาขนาดยาที่ใช้วิธีการบริหารยาด้วย
- ยาลดกรด (antacid) หรือยารักษาโรคกระเพาะ
- ยาแก้เมาเรือ (anti-motion sickness) เช่น Dimenhydrinate
- ยาต้านเชื้อมาลาเรีย (กรณีปรึกษาแพทย์แล้ว แพทย์ได้แนะนำให้พกติดตัวไว้)
- แวนตาหรือคอนแทคเลนส์ กรณีที่มีปัญหาทางสายตา
- นักเดินทางที่ต้องใช้ยาฉีดเป็น ประจำเช่นผู้ป่วยเบาหวานที่ต้องใช้ insulin เป็นประจำควรมีจดหมายจากแพทย์เจ้าของ ใช้รวมทั้งต้องมีอุปกรณ์ต่างๆ ด้วย เช่น เข็ม ฉีดยา กระบอกฉีดยา แอลกอฮอล์เช็ด ผิวหนัง
- ผู้ป่วยที่ใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ (pacemakers) หรือติดอุปกรณ์โลหะอื่น ๆ ในร่างกาย ควรมี จดหมายรับรองจากแพทย์เจ้าของใช้แสดง เหตุผลที่ต้องใช้ เพราะเครื่องดังกล่าวอาจถูก

ร้องเตือนจากเครื่องตรวจอุปกรณ์โลหะใน สนามบิน

5. ชุดอุปกรณ์การปฐมพยาบาล

บาดแผล ได้แก่ ผ้าพัน แผล ผ้าก๊อช สำลี พลาส เตอร์ติดแผล สีมหีบ น้ำยามาเชื้อโพรวิติน

6. ครีมทาผิวหนัง

นอกจากครีมทาผิวหนังด้านการติดเชืแล้ว ควรจะพกครีมทาผิวหนังแก้แพ้ เช่น คาลาไมด์ สำหรับทาแก้ผิวหนังอักเสบแบบไม่รุนแรง และสเตียรอยด์ครีม เช่น 0.1% Triamsinolone cream (0.1% TA) หรือ 1% hydrocortisone cream กรณีที่เป็นผิวหนังอักเสบแบบรุนแรง

7. สิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้

- ยากันยุงชนิดทาที่มีส่วนผสมของ DEET เช่น ก.ย.15
- ครีมกันแดดก่อนสัมผัส แดด (sunblock cream) ที่มีส่วนผสมของ SPF อย่างน้อย 15 ขึ้นไป
- ครีมกันแดดเพื่อบรรเทาอาการอักเสบของ ผิวหนังหลังโดนแดด (aftersun cream)

อย่างไรก็ตามชนิดของยาที่จะนำไปด้วย นั้นขึ้นอยู่กับประวัติในอดีตและประวัติการ แพ้ยา ถ้ามีประวัติการแพ้ยา มีอายุมาก หรือมีโรคประจำตัวเรื้อรังและการรักษายัง ควบคุมโรคได้ไม่ดี การเตรียม Medical kits หรือ การเตรียมตัวก่อนการเดินทาง ควรได้รับคำแนะนำจากแพทย์ก่อน

[cClinic]

คลินิกพิษจากสัตว์

Animal Toxin Clinic

จุฬารสารเสาวภาฉบับนี้ ได้รับเกียรติให้เข้าสัมภาษณ์ 2 บุคคลสำคัญ ผู้ก่อตั้ง Animal Toxin Clinic ศาสตราจารย์นายแพทย์ วิชาญ ลิตปริชา ผู้อำนวยการสถานเสาวภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์สุชัย สุเทพารักษ์ ถึงที่มาและแนวความคิดในการก่อตั้ง Animal Toxin Clinic หรือ “คลินิกพิษจากสัตว์”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ วิชาญ ลิตปริชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ สุชัย สุเทพารักษ์

อาจารย์ช่วยเล่าประวัติและที่มาของ Animal Toxin Clinic ให้เราฟังได้มั๊ยคะ

อ.วิชาญ: แรกเริ่มเกิดจากการที่สถานเสาวภามีส่วนงู (Snake farm) เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อการผลิตและการศึกษาวิจัยเซรุ่มแก้พิษงู สถานเสาวภาไม่ได้รักษาผู้ป่วยที่ถูกงูกัดโดยตรง แต่จะส่งไปให้โรงพยาบาลจุฬาฯ ทำการรักษาพิษในธรรมชาติไม่ได้มีแค่เฉพาะงู แต่ยังมีสัตว์พิษอีกหลายชนิด เช่น ผึ้ง แตน ต่อ แมงป่อง แมงมุม ตะขาบ เป็นต้น เมื่อเร็วๆ นี้ก็มีคนสนใจเรื่องพิษของปลาปักเป้า ซึ่งก็เป็น Animal Toxin เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจะเห็นว่ายังมีสัตว์ที่เป็นพิษอีกมากแต่เราไม่ค่อยสนใจเท่าที่ควร และสัตว์เหล่านี้ก็อาจจะทำอันตรายรุนแรงแก่เราได้ เช่น ตะขาบกัด แสบ ตัวเหลือง ตาเหลือง หายใจไม่ออก ไตวาย อย่างเมื่อไม่นานมานี้เราก็ได้ยินข่าวว่าคนถูกมดกัดแล้วเสียชีวิต ซึ่งเกิดจากการแพ้พิษของมด เพราะฉะนั้นคิดว่าน่าจะมีคลินิกให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องพิษจากสัตว์ไว้คอยช่วยเหลือประชาชน ผมและอาจารย์สุชัยจึงได้มาร่วมกันทำ Animal Toxin Clinic หรือ “คลินิกพิษจากสัตว์” ขึ้น เพื่อให้เป็นคลินิกที่คอยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในเรื่องของสัตว์พิษแก่ประชาชนรวมทั้งแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆด้วย

อาจารย์เคยพบคนไข้ที่มาใช้บริการมีอาการถึงขั้นรุนแรงบ้างไหมคะ

อ.สุชัย: ณ ตอนนี้เรายังไม่พบคนไข้ที่มีอาการรุนแรงมาก โดยส่วนใหญ่แล้วคนไข้ที่เข้ามาใช้บริการจะมาด้วยสาเหตุเนื่องมาจากแผลหายช้า คือ บวมแล้วไม่ยุบ ซึ่งเป็นอาการที่ไม่รุนแรงแต่คนไข้เองอาจจะมองว่าเป็นอาการรุนแรง

อ.วิชาญ: อย่างชนิดที่ผมบอกว่า ตะขาบกัด แสบ หรือหัวใจวาย เรายังไม่เจอในส่วนนี้ แต่มันก็อาจจะเกิดขึ้นได้ ส่วนใหญ่ที่มาปรึกษาจะมีอาการปวด บวมมาก แต่สำหรับอาการชนิดที่รุนแรงเรายังไม่พบ ซึ่งเราก็คิดกันอยู่ว่าจะ

เป็นเพราะสัตว์พิษบ้านเรามีพิษน้อยกว่าในต่างประเทศหรือเปล่า ซึ่งตอนนี้ผมและอาจารย์สุชัยก็พยายามจำแนกชนิดของสัตว์พิษอยู่ เนื่องจากบ้านเรายังไม่มีใครสนใจมากขนาดนั้น และเรายังไม่รู้จักสัตว์พิษทุกตัวมากเท่าที่ควร

หากเราถูกสัตว์พิษกัด การปฐมพยาบาลเบื้องต้นควรทำอย่างไรคะ

อ.สุชัย: อันดับแรกเลยคือ อย่าตกใจมากเพราะสัตว์พิษทั่วไปที่กัดแล้วจะทำให้เราเสียชีวิตในทันทีนั้นมีไม่มาก นอกจากคนที่เคยแพ้พิษของสัตว์ชนิดนั้นมาก่อน การปฐมพยาบาลที่สำคัญคือการล้างแผลให้สะอาด ถ้ามีอาการปวดมากให้กินยาแก้ปวดที่ไม่ใช่แอสไพริน เพราะพิษบางชนิดอาจมีผลต่อระบบเลือด แนะนำให้กินพาราเซตามอล ไม่ควรรอให้ปวดมาก ส่วนบริเวณแผลนั้นยังไม่มียาชนิดไหนบ่งบอกว่าดีหรือไม่ดี ถ้ามันบวมไม่มากพอกยาหม่อง หรือยาทาที่อาจจะใช้ประโยชน์ได้ในการบรรเทาอาการ แต่ถ้ามีอาการปวดบวมมาก ผิวหนังมีการเปลี่ยนสี คลื่นไส้ อาเจียน ใจหวิว ควรมาให้คุณหมอดูจะดีที่สุด

อาจารย์คะ เรามีวิธีการหลีกเลี่ยงสัตว์พิษได้อย่างไรบ้างคะ

อ.สุชัย: ให้หลีกเลี่ยงที่จะเล่นในที่รกในพงหญ้าที่ชุ่มน้ำหรือในที่มืด เพราะโดยธรรมชาติของสัตว์พิษส่วนใหญ่แล้วจะมีขนาดเล็กและมักจะชอบหลบซ่อนอยู่ในที่ดังกล่าว และควรป้องกันตนเองโดยการสวมใส่รองเท้า และสวมเครื่อง

ป้องกันในกรณีที่จะต้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว ส่วนในบ้านก็ต้องระวังเหมือนกัน เพราะสัตว์เหล่านี้เป็นสัตว์เลือดเย็นจึงชอบอยู่ในที่อุ่นๆ อย่างในบ้าน ในที่รก มีตุ่ม อับต่างๆ ตรงนี้ต้องระวังอย่างมาก

อาจารย์อยากฝากอะไรเกี่ยวกับ Animal Toxin Clinic ให้แก่ประชาชนบ้างคะ

อ.วิชาญ: เราทำคลินิกนี้ขึ้นมาเพื่ออยากให้ประชาชนมีความสนใจในเรื่องนี้มากขึ้น เราอยากได้สถิติ อยากให้คนตื่นตัวว่าสิ่งเหล่านี้เป็นอันตรายต่อชีวิตได้เหมือนกัน ซึ่งมันอาจจะดูเหมือนเป็นปัญหาเล็กน้อยแต่มันก็อาจรุนแรงเป็นปัญหาใหญ่ได้ และเป็นปัญหาหนึ่งของประเทศเมืองร้อน และเนื่องจากบ้านเราร้อน เป็นประเทศเมืองร้อน พวกสัตว์เหล่านี้จึงชอบอาศัยอยู่ ผมก็อยากจะฝากตรงนี้ได้ด้วย

อาจารย์คิดว่าข้อดีของสถานเสาวภาคืออะไรคะ และถ้าประชาชนต้องการข้อมูลสามารถหาได้ที่ไหนบ้างคะ

อ.สุชัย: สำหรับข้อดีของคลินิกนี้ก็คือเรามีการติดตามผลของคนไข้ และการให้บริการที่รวดเร็ว เนื่องจากว่าทางเรายังมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากเหมือนในโรงพยาบาลใหญ่ๆ การนัดหมายหรือการรอคิวของเราก็ยังน้อยอยู่ สำหรับประชาชนที่ต้องการขอคำปรึกษา หรือคำแนะนำจากเราสามารถเข้ามาใช้บริการได้ที่ “คลินิกพิษจากสัตว์” สถานเสาวภา สภากาชาดไทยทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. วันเสาร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 08.30-12.00 น. และนอกจากนี้เรายังมีการให้บริการทางโทรศัพท์โดยโทร 02-252-0161 ต่อ 125, 130, 131 หรือ www.saovabha.com ในตอนนั้นผมก็มีการเขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องของสัตว์พิษลงในหนังสือพิมพ์ เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 2

UPDATE ON TRAVEL AND ADULT IMMUNIZATIONS

วันที่ 6-7 สิงหาคม 2552 ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพมหานคร

จัดโดย

คลินิกเสริมภูมิคุ้มกันและอายุรศาสตร์การท่องเที่ยว
สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

ร่วมกับ

ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คลินิกเวชศาสตร์การท่องเที่ยวและการเดินทาง คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล
ชมรมเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

คุณฉานเพชร ตันทวิเชียร หรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการและวิจัยคลินิก

โทรศัพท์ : 0-2252-0161-4 ต่อ 125 e-mail:qsmithanphet@yahoo.com

World Rabies Day

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดให้วันที่ 28 กันยายนของทุกปีเป็นวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก เพื่อระลึกถึงหลุยส์ ปาสเตอร์ (Louis Pasteur) นักวิจัยผู้คิดค้นและผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำเร็จเป็นคนแรกของโลก สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ร่วมมือกับบริษัทซาโนฟี ปาสเตอร์ จัดโครงการรณรงค์รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันล่วงหน้าให้กับประชาชนทั่วไป **ฟรี** โดยผู้ที่สนใจ สามารถขอรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันล่วงหน้าได้ในช่วงวันและเวลาดังนี้

A nice looking dog can hide a rabid dog

วันที่ 1-14 พฤษภาคม

วันที่ 1-14 กันยายน

วันที่ 1-14 ธันวาคม

ณ สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

เวลา 8.30-16.30 (เว้นวันหยุดราชการ)

สนใจสอบถามรายละเอียด โทร. 0-2252-0161-4 ต่อ 125

